

ЎҚИТУВЧИЛАРИНИНГ АВГУСТ КЕНГАШЛАРИГА

Биз учун ота-оналаримиз, болаларимиз, яқин ҳеш-ақ-раболаримиз нечоғли муҳтарам бўлсалар, Ватан ҳам шундай азиздир, муътабардир...

лиснинг чет эл босқинчилари тоғовузига қарши олиб борган курашига қаратмоғи керак. Тумарис массагет қабила-ларининг бошлиғи, ҳукмрон аёл...

қон билан сўғордим. Бировнинг юртига зуравонлик билан бостириб кирганларнинг жазоси шу! — дейди. Ўқитувчи «Тумарис» эпо-сига яқун асар экан, бу ўринда Ватан тушунчаси-нинг нақадар муқаддас экан-лиги хусусида таҳлилий фикрлар юртади.

она тупроғим бошига кел-ган балони даф қилиб, бос-қинчи Доро лашкарини ҳа-локатга олиб келдим, тўрт томоннинг ҳар қайсиси етти кунлик йўл, истаган тара-фингизга кетаверинг. Бари-бир, бирчангизни очлик ва ташналик емириб нобуд қи-лади. Менинг қоним эса шу ерда тўкилади», — деб ули-мини шодлик қаҳқоҳаси бил-ан кутиб олади.

қинчиларига қарши кураш олиб борадилар. Муқанна ёв қўлга тушгандан кўра, оловда ёниб, «оловга қўши-либ мангуликка ўт бўлиш-ни», «нафрат ўти каби ёниб, миллионлар қонига қўши-лиш»ни афзал кўради.

Муқанна тинимсиз Улуғ Ватан уруши йилларида ўз-бек жангчиларни кўрмас, доворак ва ботирликка ун-даган бўлса, ҳозирда ёшларимизни жисмоний ўзгал-булиб етиштиришга, маънавий бирлик ва ҳамжихатликка, она Дёв, она тупроғини Ва-танин ардоқлашга ундайди.

Кейинги йилларда педагог ходимлар, ўқувчиларда ҳам таълим-тарбия жараёни, ўқишга нисбатан муносабат ўз-гариб бормоқда. Аммо нима бўлганда ҳам ўртамаёна ўқитувчилару шундай ўқувчилар кўпчилигини ташкил қилаётганини ҳам сир тутиб бўлмайд.

Нима қилиш керак? Бизнинг мактабимизда 1986 йил-дан буй «Фан гуруҳлари ҳисоботи ўн кунлиги» ташкил этилиб, юқоридagi саволга қисман бўлса-да, жавоб бе-риб келмоқдамиз.

Ўн кунлик ўқитувчиларни, биринчидан, ўз устларида ишлашга, изланишга, ҳар бир дарсга пухта тайёргарлик кўришга, кўرғазмалиликни оширишга, техника восита-ларидан фойдаланишга, дарсларни ноанъанавий усул-ларда ташкил этишга ундаса, иккинчидан, ўз фани буйи-ча синфдан ва дардан ташқари ишларни яхшилаш, ота-оналар билан алоқани мустақамлаш масъулиятини юклайди. Ўқитувчи ва ўқувчилар ўртасидаги тўсиқ олиб ташланиши. Мактаб раҳбарларини ўз вазифаларини дил-дан бажаришга чорлайди.

Мазкур тadbир инжобий натижа бераётганлиги сабаб-ли, мана, етти йилдан буй уни амалда бажариб келмоқ-дамиз. Ўн кунлик бир ўқув йилида 9 ёки 8 марта таш-кил этилиши мумкин. Бу билан фанларнинг ялли тек-шируви ҳам чек қўйилади. Ўқув йили давомида ўрга-нилмаган фан ҳам, ўқитувчи ҳам қолмайди. Ўқувчилар-нинг билим даражаси ошади. Улар синфдан ташқари иш-ларга ўқув йили давомида жалб қилиб келинади.

ТАШКИЛИ ТАЙЁРГАРЛИК ДАВРИ. Директор ху-зуридаги йилгида йиллик рекага асосан ўн ёки бу фан гуруҳлари ҳисоботини ўтказиш маълум қилинади. Шундан сўнг ойнинг биринчи ўн кунлигида ҳар бир ўқи-тувчи ўн кунликда амалга оширилган вазифаларни тал-бирини белгилайди. Ўқувчилар билан синфдан ва дар-дан ташқари олиб борилган ишлар режаси ва дасту-ри тузилади. Тузилган барча тadbирлардан бир нусхадан мактаб директоринга топширилади.

- ...Менинг онам шу тупроқда туғилган, Боболарим шу тупроқда кўмилган. Шу тупроқда киндигимнинг қони бор, Шу тупроқда авлодимнинг қони бор. Шундан кетиб бўлайинми муттаҳам? Бир қарич ер топилмасин менга ҳам? Ўз бошимга юз минг бабо келса ҳам, Шу тупроқдан силжиймайман бир қадам...

Феруза МУЪАМЕДОВА, Тошкент шаҳар ўқитувчи-лар малакасини ошириш институти тил ва адабий кабинетининг мудири.

Қиярбой ТУЛЕБОВЕВ, Тошкент шаҳардаги 230-мактабнинг олий тоифали ўқитувчиси.

Бир соатлик дарс МУҚАДДАС ДИР БИЗ УЧУН ВАТАН

Ўзига қарам қилмоқчи бў-лади. Тумарис эзлим под-шонинг шум ниятини билиб, унинг таклифини рад этади. Орада жанг кетади. Жона-жон қабила ва она-Ватанин ҳамда халқининг оёқшайи-лиги учун жанг қилган Тумарис душманларни мағлу-биятга учратади. Курушинг бошини қон билан тўлгазил-ган мешга солар экан, ўз курашига яқун асар, «Эй номард... сен умринг бўйи қонга тўймадинг, мен ўз онтимга амал қилиб сени

дларини босқинчи Доронинг қўлиги қондан кутаради, душманнинг ҳалокатга олиб боради. Гўё шақларнинг қазаби-га учраган, қулоқ-бурни ке-салиб, бадани мотамолга бўлиб кетган Широқ Доро қўшинини етти кунлик қўл-буйбонга бошлайди. Алдан-ган қўшин бошлиғи Широқ-қан калласини чопиб таш-лайди. Широқ: «Мен онг-ди, ёлғиз ўзим бутун бо-ли бир қўшини енгдим, жо-нажон қабилаи шақлар ва

тупроқ осойишталиги деб Широқ ўзини ҳалокатга ма-ққум этади. Бироқ душманни бир ўзи мағлубиятга учра-татади. Ватанимизнинг муқаддас-лигини тараннум этган Ҳамид Олимжоннинг «Муқан-на» асари Улуғ Ватан уру-ши даври ўзбек адабиётида муҳим воқеа бўлди. «Му-қанна» жангчилар, Ватан ҳимоячиларига қарата ёзил-ган эди. Муқанна ва унинг севилис Гулоимлар Ва-тан ҳимояси учун араб бос-

Амалий машғулотлар ТАРИХ ВА БУРЧ

Халқимиз тарихини, қадимий анъана-ларимизни ёш авлодга етказишда мак-таб тарих ўқитувчилари асосий куч ҳи-собланади. Бу борада Ўзбекистон халқ-лари тарихи фанидан синфдан ва мак-табдан ташқари ўтказиладиган тadbир-лар асосий ўрин тутмоғи лозим. Бу ка-би ишлар ўқувчиларнинг атрофида билим олишларига, улар нутқининг ўси-шига, маданий савияларининг ошишига, қолверса, тарихимиз, маданиятимизга бўлган қизиқларининг шаклланишига хизмат қилади. Шунингдек, ўқитувчи дарсларни тўғри ташкил қилиши, ўз устида ижодий изланиши, ўқувчилар-нинг мустақил ишларини кузатиб бори-ши, дарс давомида турли хил ўйинлар-дан фойдаланиши мумкин. Бундай ўйинлар дарснинг қизиқарли бўлишига ва ўқувчиларнинг фаоллигини ошири-шга хизмат қилади.

Шу ўринда синфдан ташқари ўткази-ладиган тadbирлар қаторига тўғрақ ишларини ҳам киритиш ўринлидир. Утилган мазунни мустақамлаш, ўқу-вчилар билим савиясини оширишга тў-ғрақ ишларнинг аҳамияти катта экан-лигини айтиб ўтиш лозим, албатта. Тў-ғрақлар мазмуни мазмунига, ўқувчи-лар имкониятига, ўқувчилар қизиқ-ишига қараб бир ой мобайнида 1, 2, 3 марта ташкил қилинади. Тўғрақ-ка қатнашувчи ҳар бир ўқувчи син-фга қараб мазмуни бўлиб берилади. Ўқувчилар маълум вақт ичда тайёр ёзма жавобларни топширадilar, ўқи-тувчиси эса тайёр ишларни текшириб, кузатиб боради. Ўқувчилар дарс да-вомида ўзлаштирмаган билимларини тў-ғрақ машғулотларида мустақамлаш-дилар.

ш, мўғулар империясининг емирили-ши каби мазсуларга боғлаб тузилади. Тadbирларнинг самарали бўлишини таъминлаш мақсадида савол ва топши-риқлар олдидан тайёрлашни, иштирок этувчи ўқувчиларга ўйиннинг мақсад ва вазифалари аниқ тушунирилиши, ролибларга бериладиган муқофотлар ва эъдилик савгалари жозибали бўлиши керак. Ўйинлар махсус майдончаларда, йилги залларда, ёв ва баҳор фасл-ларида эса маданият ва истироҳат боғ-ларида ўтказилиши мумкин.

Ўзбекистон халқлари тарихи буйи-ча синфдан ташқари ўтказиладиган тadbир-ларни уч босқичга бўлиш мақсадга мувофиқ:

Қўйи босқич (5—7-синфлар), ўрта бос-қич (8—9-синфлар), юқори босқич (10—11-синфлар).

Қўйи босқич синфларида тadbир ва ўйинларнинг содда муқобиллардан, қў-шима манбалардан, биринчи дарслик миқёсида фойдаланган маъқул. Ўрта ва юқори босқичда эса бироз мураккаброқ услуб, яъни қўшимча материаллардан фойдаланган ҳолда ҳаётий, ижтимоий савол ва топшириқлар, маданиятимиз, анъаналаримизга оид ҳикматли сўзлар, мақоллар баҳсини уюштириш ҳам мум-кин. Олиб бориладиган ишлар дастури ва режалар синф босқичларига мослаб тузиб чиқилади.

ТАРАДДУД

Тошкент вилоятининг Зангиота туманидаги И. Оқун-бобоев номи 8-мактаб жа-моаси туманда биринчилар-дан бўлиб илм мактабининг янги ўқув йилига ҳозирла-дилар. Қўриқилган материал-ларнинг таъкислиги, таъ-мирлашдаги айрими муаммо-ларга қарамай, белгилашга режа ўз вақтида ишнинг ва пухта қилиб уйдалади. Мактабин янги ўқув йи-лига ҳозирлашда педагог-лар қаторига ота-оналар, маҳалла аҳли ҳам яқиндан кўмаклашганини, — дейди илмоғи директор Маҳмуд Ибрагимов. — Айниқса, ота-лиқ таъкилотимиз ҳисоб-ланган «Қалдирич» шир-канининг бу ишда қўшган ҳиссаси алоҳида ўйин тут-ди. Тахта, дераза ойналари,

бўёқ каби таъкис қўриқил-ган материалларни ўз вақтида етказиб беришиб, муш-кулларнинг осон қилишиб, Шунингдек мактаб ошхонаси, спорт зали, сузиш ҳавзаси кабиларни тўла таъмирла-ди, «Қалдирич» ширкати аъзолари алоҳида жонбоз-лик кўрсатдилар. Янги ўқув йилига ҳозир-лик кўриш жамоамизда фа-қат таъмирлаш билангина чекланмайд.

Чунончи, ўқувчиларнинг учун дарс-лик ва дастурлар, ўқув қў-ланмавлари, турли хил пла-кат, кўрғазмали кўраллар-ни ҳам ҳозирлаб қўйди. Булардан ташқари, ўқи-тувчиларнинг анъанавий ав-густ кенгашларига ҳам пух-та ҳозирлик кўряймиз. Шун-ин алоҳида қайд этмоқчи-

манки, бу йилги туманда ўт-казиладиган август кенга-шларида, шу ёшларда жа-моамиздан ўз беф нафар ўқитувчи маърузалар билан қатнашадилар. Хуллас гаг-раверса у тутамаслиг-и мумкин. Энг муҳими, о а Респу-бликамиз мустақилигининг икки йилгини ишонилик-дек улкан анжуман турлиди. Бу байрамга бизнинг жамо-амиз ҳам ўз ҳиссаларини қў-иш ниятида пухта тарад-дуд кўришмоқда.

СУРАТДА: мактаб жамо-аси бўлажак анжуманда ол-дидан ўзaro кенгаши олаёт-ган пайтдан лаҳза.

Х. МИРЗАКАРИМОВ олган сура.

Синаб кўринг! ЁН КУНЛИК ТАҲЛИЛИ

ФАН ГУРУҲЛАРИ ҲИСОБОТИ ЁН КУНЛИГИ. Бунда қайси фанлар ўн кунлиги бошланган бўлса, шу фанларнинг ўқитилиши ўн кун очиқ деб эълон қилинади. Ҳар бир ўқитувчи томондан камда 4 соатдан дарс таҳлил қилиниши топшириқ қилиб берилади. Дарслар-га халқ таълими бўлиминдан, ота-оналардан ва қўшни мактаблардан вакиллар таклиф этилади. Дарслар пухта тайёргарлик билан кўрғазмали ва техника воситалари-дан фойдаланиб ўтилади, ўқитувчи ва ўқувчиларнинг ўн кунлик фаолияти ўрганилиб борилади. Шу даврда бир йўла ўқувчилар дардан ташқари бажариладиган иш-лар вазифа қилиб берилади.

Юқоридаги ишларнинг барчаси тугатилганидан сўнг ҳар бир ўқитувчи ўн кун мобайнида нима иш қилган-лиги, неча соат дарс кузатилаганини тўғрисида услуб бирлашма раисига ахборот беради.

Услуб бирлашма раиси ва илмий бўлим мудирилари ўн кунликдаги жами таҳлил қилинган дарсларнинг яку-ни билан танишиб чиқишади. Ташкилотчи синфдан ташқари ишларни ўрганади. Шундан сўнг услуб бир-лашма йилгилини ўтказиб, тегишли қарор қабул қи-линади. Йилгилига ўн кунликда ўрганилган фан ўқи-тувчилари қатнашадилар. Қарордан нуска олиниб, ил-мий бўлим мудири ва ташкилотчи барча ҳужжатлар билан директор хузурига киришади ва ахборот беришади.

Юқоридаги барча ишлар директор томондан тани-шиб, ўрганиб чиқилиши ва директор хузуридаги кенгаш чакрилади. Йилгилига барча ўқитувчилар, кутубхона мудири таклиф қилинади.

Кенгаш йилгилида қайси фан ўқитувчиси қай дара-жада дарс таҳлил қилди, ўқувчилар билан нима иш олиб борди, неча соат дарс таҳлил қилинди— атрофи-га таҳлил этилиб, унинг иш фаолиятига баҳо берилади. Тегишли қарор қабул қилинади.

Барча ишлар амалга оширилгач, чорак охирида бў-ладиган педагогик кенгашда директор хузуридаги кен-гашда қабул қилинган қарор тасдиқланади. Тегишли кишилар рағбатлантирилади, нуқсон ва камчилиги йўл қўйганлар оғохлантирилади, йўл-ўриқлар кўрсатилади. Ҳар ойда камда 120—140 соат дарс рақбар ва ўқи-тувчилар томондан таҳлил қилинади. Бу бир ўқув йи-лида 9 мартаба ўн кунлик ўтказилса, 1080—1220 соат дарс кузатилади, демакдир.

М. НОРМАТОВ, Фарғона вилояти Риштон туманидаги А. Авло-ний номи мактаб директори, Ўзбекистон халқ маорифи аълочиси.

«Ўқитувчи» нашриёти томо-нидан рус мактабларининг тўртинчи синфи учун дарс талабига мос «Ўзбек тили» дарслик нашр этилади. Маз-кур дарслик бир неча йиллик меҳнат, сабр-тоқат билан из-ланиш ва тўпланган тажриба-лар маҳсулидир. Муаллиф пе-дагог-олима Мария Усмонова кўп йиллардан бери рус гу-руҳлари талабаларига ўзбек тили фанидан дарс бериб, мазкур фанининг ўқитилиш ус-лубида назария билан амали-ётини уйғурилиши таъминла-ш муҳим эканлиги таъкиб-да синаб кўрган. Шу боси-дарслик яратиш жараёнида муаллиф асосий эътиборини ўқувчиларнинг тафаккурини ўстиришга, нутқини ривож-лантиришга ва сўз бойлигини оширишга қаратган. Дарслик тилининг содда ва раволиги ҳам унинг ютуғи. М. Усмонованин ушбу иши юзасидан кўплаб илмий сўз-ларни айтиш мумкин. Шу би-лан биргаликда мазкур дарс-ликнинг айрим жузъий камчи-ликлари борасида ҳам тўхта-либ, истак ва мулоҳазалари-мизни билдирмоқчимиз. Ўзбек тилига давлат тили мақоми берилганига тўрттинчи йил келяпти. Бу орада маданий-маънавий соҳалардагина

Дарсликларни варақлаганда МУКАММАЛЛИК ТАЪМИНЛАНСА

эмас, сийқат ва иқтисодиёт-да, ҳам атамашуносликка эъ-тибор анча кучайди. Дарслик-да айрим сўзларнинг ўзбек тилида муқобили бўлишига қа-рамай, муаллифининг русча атамалардан фойдалангани-ги яққол кўзга кўринади. Утилган дарсини такрорлаш фойдадан ҳоли эмас. Аммо дарсликдаги такрорлиқ ўқув-чини зериктиради, дарсга эътиборини сусайтиради. Маз-кур дарсликда ҳам бир хил сарлавҳали мотлар кўп уч-райди. Дарсликка киритилган лу-галарда ҳам, матларда ҳам бир қатор чалқаш, муноза-рели сўзлар, теримлар уч-райдики, бизнингча, бунга босмаҳона нуқсонлари ҳам са-бобчидир. Катталар учун мўлжаллан-ган нэшрларда имло ва т-чи-ниш белгиларига оид қандайд-дир хатолар ўтиб кетиши мумкиндир балки. Аммо бо-

лалар учун мўлжалланган нэшрларда ҳеч бир хато бўл-маслиги керак. Бола нимани ўқиса, шунинг гилари ва ёз-ди. Сифатсиз чикарилган дарслик уни бир умр савод-сиз қилиб қўйиш ҳам мумкин. Мазкур дарсликда эса таъкиб-лаганимиздек қўлпаб хатолар учрайди. Жумладан: Феруза (39-бет), Феруза (114-6), 7 Нолбар, 7 ноябрь (72-6), Сарёғ (68, 70, 94-6), Сарёғ (139-6), 8 Март, 8 март (108-6), мазгезин (94-6), маз-гезин (95-6), каби сўзларнинг хилма-хил ёзилиши фикримиз-нинг далилидир. Ўқувчилар ўзбекча сўзлар-нинг русча маъносини билиш мақсадида луғатларга муро-жаат қиладилар. Уларнинг дарслик устида мустақил иш-лашларини енгиллаштириш ма-қсадида мазкур дарсликнинг 136 — 149-сифаларида «Ўз-бекча-русча луғат» берилган.

Лекин луғатдаги бос сўзлар-нинг ички алифбо тартибда тузилиши кўпол равишда ал-маслиб кетган. Масалан: «би-лан» (136-6) бос сўздан кей-ин «бур билан» сўз бирик-маси келган. Луғатдаги ички алифбо тартибига биноан бу бирикма ўн олтинчи бос сўз-дан кейин берилиши керак эди. Алифбо ички тартиб-нинг бузилиши ўқувчиларнинг луғатдан тезкор фойдалани-шида катта қийинчиликлар туғдиради. Бу таъкиб сема-раторлигини оширишга сал-бий таъсир кўрсатади. Юқорида саналган айрим камчиликларга қарамай, хо-дисиона айтадиган бўлсак, ма-зкур дарслик ўз мазмунига кўра ўқувчилар учун муҳим қўланма ҳисобланади. Уйлай-мизки, муаллиф ҳам, нашриёт ходимлари ҳам юқоридаги мулоҳазаларимизни дарслик-нинг келуси нэшрларида хи-собга оладилар, унинг янада мукамил ва нуқсонсиз чиқи-шига эришадилар. Абдусалом ҲУСАНОВ, Илмий номидаги Тошкент давлат педагогика институ-тининг рус гуруҳларида ўзбек тили ўқитиш кафедраси до-цент. Сойим ИСҲОҚОВ, Чиноз туманидаги 48-мак-табнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси.

ОЙНАИ ЖАҲОН СЕҲРИ

Биз — муаллимлар нас-бимиз таъқозисига кўра, ўқу-вчиларнинг телевизорда бў-лар-булмас кинолар кўриши, ёш бўлса ҳам тўйларда сан-гитб юриши каби ҳоллар би-нодан қизиқиб тураемиз. Бу нишда ота-оналар ҳам яқин ердამчи бўлишларини ис-тайемиз. Шундай ота-оналар борки, болаларини тергаш ўрнига яқин йўл кўрсатган кишидан ҳафа бўладилар, нолиб юрадilar, фарзанд-ларини модвоэликка, кўп-тул олиб юришга одатлан-тириб қўйганларини ўзлари ҳам сезмай қоладilar. Ўқувчининг одобисиз, тар-биясиз ва қўлоқ бўлиб қо-лишига телевизор орқали бе-риладиган тунги видео-фильмлар ҳам салмоқли ҳис-са қўшипти, десак муболаға бўлмас... Негакни, дарс соат-ларидая яқин фильм, ёки эшиттириш бўлса, ўша кунни ёлғондан касал бўлиб қола-ётганлар ҳам оз эмас. Бун-дай турли баҳоналарга йи-ринчи навбатда ота-она йўл қўймаслиги керак. Айрим оиналарда ота-она-лар эрталаб ишга кетиш ол-дидан телевизорни ишла-майдиган қилиб қўядилар. Режим билан иш олиб бо-радиган оиналардаги ўқувчи болалар эса айтсанг-айтма-сан ўзига мос эшиттириш-ни кўриб, дарс таяйиллаш, шетер ёдлаш, бадий китоб ўқиш билан банд бўлади.

Лекин шуниси ҳам борки, фарзандларимиз ота-онаси олдига ўтириб олиб ҳар қандай киноларни, видео-фильмларни кўраверадилар ёки «уйга» ерида чиқиб ке-либ яна қайтиб ҳам келавера-дилар. Баъзи ота-оналарнинг фарзандлари нима дейишига шуниси муҳайё қилиб, унинг хонасига телевизор, видео-магнитофон қўйиб бергани кишини, айниқса, ўйланти-риб қўяди. Шундай оиналар ҳам бор-ки, эрталаб очилган теле-визор (танафусини мустас-но қилганда) кўч буйи иш-лайверадилар, ўқувчи мактаб-га иккинчи навбатда боради-ган бўлса, муқасаддан ту-ришиб барча кўрсатув ва фильмларни кўради. Бу ҳол кечқурун алламаҳалгача да-вом этади. Оқибатда болар-нинг фанлардан ўзлаштири-ши псайиб кетади, ахлоқи, одобида ҳам салбий аломат-лар пайдо бўлади. Телеви-зорни кўп кўриш солиққа ҳам жиддий зарар еткази-шини унутмаслик зарур. Бунинг яна бир зарари, бо-ла ўзи кўрган ҳоҳ яқин, ҳоҳ ёмон нарсатга тақлид қи-лиши мумкин. Бунинг мактаб-да танафус пайтларида синф ўқувчиларининг неча кўрган киносини такрорлаб, бир-бири билан «мушталаш» ус-улларини кўрсатганларид-анда ҳам пайҳаш мумкин. Қани эди, ўрта баҳога ўқиёт-

ган ўқувчилар фан сирла-рини бир-бирга айтиб бе-раётганини ҳам кўрсак. Яна бир ҳолат. Шанба кунлари телевизор орқали қизиқари фильмлар нимо-йиш қилина, айрим синф-лардаги бир гуруҳ интимо-сиз ўқувчилар дарсини таш-лаб кетмоқдалар. Ота-она-лар эса бундай ҳолини кўра-била туриб, лоқайдлик қил-моқдалар. Ҳар бир ота-она ўз фар-зандлари қандай кўрсату-ва фильмларни кўраётгани-ни эътибордан четда қол-дирмадилари зарур. Тони, ўқувчи ахлоқ нормаларига эид кўрсатувлар таъсирга берилиб кетмасин. Унинг ўрнига ота-боболаримиздан мерос бўлиб қолган катта-ларга ҳурмат, ёшларга меҳр-шафқат, меҳмондўстлик, ҳа-шар, чангадан одамга сув, кесаларга жой бериш, кўл ювмоқчи бўлган кишининг қўлига сув қуйиш, сояқ ту-тиш, ғам-ғусса тушган хона-донга бориб ҳол-аҳвол со-раш сингари миллий урф-одатларимизни ўргансалар, бу борада ота-оналар ҳам озгина маъсулият сезсалар, нур устига аъло нур бўлар-ди. Котибжон МАҲМУДОВ, Наманган вилояти, Янги-кўрғон туманидаги 30-ўрта мактаб тарихи, одобнома фа-ни муаллими.

ЯНГИ МАКТАБГА

ЯНГИ НОМ

Шу кунгача Чирочки тумани Анарўз қишлоғи аҳолисининг 600 нафар фарзанди эллингичи йилда қўрилган эски бинода ўқиб келишганди. Яқинда 624-ўқувчи ўрнига эга янги мактаб биносининг янги ўқув йили арафасида ишга тушириш қишлоқ аҳлини чексиз қувонтирди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мактаб жамоасининг илм масканига ном қўйиш бора-сидида ташаббус ҳам диққатга сазовор. Эндиликда янги мактаб Абдулла Орипов номи билан юртилиди-ган бўлди.

Ҳозирда Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Мазкур қурилишга Қашқадарё вилояти капитал қурилиш бўлими 1 миллион 138350 сўм миқдордаги маблағ ажратиб, бинокорлик ишларини эса Шаҳрисабздаги Ҳисорак сув омбори қурилиши трести ушбу эгизма сифатида олганди. Ҳозирда ўқурилиш ишлари охирига етказилди.

Юзга қараганда, ҳеч бир маъно касб этмайди «жўн сонлар» моҳияти, ҳаётини ҳақ қилган учрайдиган турли туман геометрик шакллар мазмунига эътибори ҳар ким ҳам ихтиёр эътибори керак. Негаки, ўша оддийгина сонлар ва шакллар дунёсини ўзини дунё билди, унда улар билан тиллашган яшаш қиёмати қанчалик қувватли бўлган — Бекобод туманидаги 29-мактабнинг математика ва геометрия фанлари ўқитувчиси Акмалхон Музаффаров ана шундай инсондир.

Акмалхон аканинг галдики сабоғига биз ҳам қатнашимизга аҳд қилдик. Махсус математика синфхонаси. У ерда биронта ошқина нарса йўқ. Ҳар бир жиҳоз, кўрғазмани қўрол ҳиқоя қилади, ниманидир аниқлатади. Рўпарамизда турган Акмалхон аканинг ишонч тўла овози кишини беҳиқиб тилсимотлар қасрига етказлади.

Мана, ниҳоят, унинг бармоқлари мураккаб математик ўқув қўрилмаси ёрдамига тедди. Унда ўрнатилган ёллар бир-бирини мос ҳолда айлана кетди. Унда тригонометрик функциялар бўйича масала ечими пайдо бўлди... Дарвоқе, эшитмаганларда бу қандай қўрилма бўлдики, деган савол туғилиши табиий. Математиканга «Акмал» ўқув қўрилмаси — мактаб ўқувчиларига тригонометрияни ўзаро боғлашда, системали равишда амалий ва аниқ ўрганишга мўлжалланган асбобдир. Унда тригонометрик функцияларни ўрганишнинг бошланғич аввал тўғри бурчакли Х-О-У координатлар системасида нуқтанинг координатларини аниқлаш, тўғри пропорционаллик, чизиқли функция мусоб ва манфий бурчаклари, ёй ва бурчакларнинг градус ҳамда радиан ўлчовлари каби дастлабки тўшунчалар уларнинг таърифлари асосида амалий ва аниқ ўрганилди. Шунингдек, яна тригонометрик функциялар ва уларнинг хоссалари, тригонометрик тенгламаларни ечиш, амалиётга тригонометриянинг таъбиқига доир масалалар ҳам уларнинг назарини асосда ҳал этилади. Айтиш мумкинки, «Акмал» қўрилмаси айнан кўрғазма қўрол эмас, балки моҳиятига кўра математикани мукамал ўрганишда энг зарур амалий восита бўлиб хизмат қилади.

Мана ўша «қўрол» асбобида домла масала ечалпти. Унинг мўъжазига ихтирос кўрсатгичида таърифлар рақамга айланиб, кетма-кет ечимлар ҳосил бўлапти. Гўё бу ечимлар билан Акмалхон Музаффаров бутунги турмуш-

нинг мураккаб муаммоларини ҳам ҳал қилиб бераётгандай... Ана, у ўзи сезмаган ҳолда ҳаёлга тоғди. Айни пайтда Акмалхон ака Ал-Хоразмийдек улдуф бобоқалониими эзгу инисини давом эттирганидан, ёш авлодга илми ҳисобдан чуқурлаштирилган таълим бераётганлигиндан боғинан гурурлангандир. Зеро, гурурланишга ҳаққи бор. Дарс тугади, ҳамма тарқалди. Биз муаллим ҳақида батафсилроқ билиш ниятида уни саволга тутдик. Шу биргина дарсаёқ биз домланинг ўз касбининг барча сир-асрорларини ипидан-иписигача ўлаштириб олганлигига амин бўлдик. Дам-бадам у яратган ва жуда ардоқлаб ўз номини берган «Акмал» қўрилмасига қизиқиниб тикилиб кўрмас. Чунки бу математик асбоб заргарона ясалганлиги билан ҳам кишини

— Айнан мана шу қўрилма ҳозирча меннинг энг кенга ихтиром десам, тўғри бўлар. Буни яратиш осон бўлмади. 1952 йилдан то 1972 йилгача олиб борган изланишларим асосида даставвал «Тригонометрик графикометр» қўрилмасини ясадим. Кейинчалик, айниқса, Рафур Гулом номдаги Сирдарё вилояти институтида ишлаган пайтда, юқорида номи зикр қилинган математик қўрилмаси тақомиллаштириш ва шу мавзуда «Тригонометрик графикометр» китобини ёзиб, нашр эттирдим. 1982 йилгача яна бешта ҳаракатланувчи математик қўрилмаларни ихтиро қилиш насиб этди.

Мана, эътибор беринг, — дея, домла «Акмал» қўрилмасига тригонометрияни жалб қилди. — Буни институтнинг конструкторлик бюросига раҳбарлик қил-

ган йилларимда қоғозга (чизмасини) туширган эдим. Кейинчалик Республика ўқитувчилар малакасини ошириш марказий институтига ишлаган кезларимда бу асбобни чизмалардан ҳозирги ҳолига келтиришга муваффақ бўлдим. Эсимда, Тошкент шаҳридаги 71-ўрта мактабнинг ўқитувчиси, ҳалқ маорифи аъло-чиси хат йўллаган эди. У Т. Беканов аҳлини бизга кўрсатди. Унда шундай мисралар бор эди.

«Хурматли Акмалхон Музаффаров, мактабда геометрия ва тригонометрия фанларининг мураккаб тўшунчаларини ўқувчилар оғинга осонликча етказишда математика бўйича «Акмал» ўқув қўрилмаси жуда зарур. Бу асбоб ёрдами билан тригонометриянинг ҳар қандай қийин масалаларини осонликча ечиш мумкин. Уни тезроқ мактабларда оммавий тарзда қўллаш лозим».

Хатдаги тақлиф-истак, домланинг айтган гаплари бизни қанчалик қизиқтирмасин, мутахассис бўлмасан-да, уларнинг аҳамиятини тўла англаб олиш-

га урийдик. Бироқ «Акмал»нинг сифатларини тавсифлашда қийналдик. Бизга муҳими ҳам уни атрофлича таърифлаш сиф қилиш эмас, балки унинг ҳозирги кунда барча мактаб талабалари учун зарурлигини айтиб ўтишдир. Бизлар қўриб кўрғазмаларнинг синфхоналарини беаши, нари бора, анъанавий жиҳоз сифатида кўрсатилиб келинаётганлигининг гувоҳи бўлганмиз. Албатта, улар эскирган техник воситалар бўлиб, ҳозирги замон билимларини эгаллашда ҳеч бир фойда бўлмаслиги ўз-ўзидан аён. Аммо «Акмал»нинг бир қатор муаммоларни бир вақтда ҳал эта олишини эътиборга олсак, электрон-ҳисоблаш машиналари қаторида эъзолашга арзийди. Ҳар қалай, у замонавий электрон ҳисоблашлар билан бир сафда фаол ишлаб турибди.

Шундай қилиб Акмалхон домланинг тафаккур қобилияти, топқирлиги илми ҳисоб фанининг илгор намоёндаларини исзат эътиборини қозонди. Бу ўринда шунини алоҳида таъкидлаш лозимки, ўтган йили бўлиб ўтган ўқув-кўрғазмани қўлланмалар кўриқ-танловидида кўпсонли мутахассислар томонидан «Акмал» қўрилмасининг бутунги кун учун аҳамияти, шубҳасиз, катталиги тан олинди. Ва у ишлаб чиқаришга тавсия этилди.

Ҳурматли А. Музаффаров! Улкан ютуқ билан муборакбод қиламан. Сиз, ижодий изланувчан, ихтирочу-ўқитувчи сифатида ҳамкасбларингизнинг хурмати қозона олдиз. Математика бўйича «Акмал» ўқув қўрол математикани ривожлантиришга жуда кўл келди. Илҳом бўлса, ундан албатта мегна жўнатинг!».

У ҳалқи болаларига билим беришнинг кўрғазмали усулларини ривожлантиришга катта ҳисса қўшган ихтирочу-педагог Акмалхон Музаффаровга 1978 йилдаёқ СССР Давлат комитетининг ихтирочилик гувоҳномаси берилган эди. У олий ва ўрта ўқув масканларининг талабаларига чин юракдан ҳисоб сабоғини ўргатиб келди. Бутунги кунда ҳам олий тоифадаги ўқитувчи сифатида ўз бурчини сиққидилдан адо этиб келаётир.

«Акмал» қўрилмасининг Тошкент шаҳридаги «Дидактика» ширкати томонидан 30000 донасини ишлаб чиқариш режалаштирилган. Акмалхон Музаффаровнинг ушбу қўрилмасига Ўрта Осиё ва Қозғоғистон республикалари ҳалқ таълими вазирликлари томонидан талабномалар тушди. Шу бондан бўлса керак, домла бутунги кунда ўзбек, қозғ, қирғиз, тожик, турман тилларида «Акмал» қўрилмасидан фойдаланиш дастури устда тер тўқмоқда.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

«Акмал» қўрилмасининг Тошкент шаҳридаги «Дидактика» ширкати томонидан 30000 донасини ишлаб чиқариш режалаштирилган. Акмалхон Музаффаровнинг ушбу қўрилмасига Ўрта Осиё ва Қозғоғистон республикалари ҳалқ таълими вазирликлари томонидан талабномалар тушди. Шу бондан бўлса керак, домла бутунги кунда ўзбек, қозғ, қирғиз, тожик, турман тилларида «Акмал» қўрилмасидан фойдаланиш дастури устда тер тўқмоқда.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

Тўғри АҚМАД, Абдусалом АБДУЛЛО, Бекобод туманидаги Навоий номи 29-ўрта мактаб ўқитувчилари.

Домланинг оилавий ҳаёти ҳақида ёзишга у кишининг рўйхушликлари бўлмади. Аслини олганда, кўзлаган мақсодимиз ҳам буларча. Унинг ўз сабоғига, ўқувчиларига бўлган меҳри қадрдон хонадонидида қандай оила бошлиғи эканлиги ҳақида ҳулоса чиқариш учун ҳам етарли.

